

BỘ CÔNG AN
Số: 08/1998/TT-BCA

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 3 tháng 12 năm 1998

THÔNG TƯ

Hướng dẫn thực hiện một số quy định của Quy chế về trường giáo dưỡng ban hành kèm theo
Nghị định số 33/CP ngày 14 tháng 4 năm 1997 của Chính phủ

Thi hành Nghị định số 33/CP ngày 14 tháng 4 năm 1997 của Chính phủ ban hành Quy chế về Trường giáo dưỡng, Bộ Công an hướng dẫn thực hiện một số quy định của Quy chế về Trường giáo dưỡng như sau:

I- VỀ ĐỐI TƯỢNG ĐƯA VÀO TRƯỜNG GIÁO DƯỠNG

1. Đối tượng đưa vào trường giáo dưỡng.

a) Đối với những đối tượng đưa vào trường giáo dưỡng được quy định tại điểm a Điều 1 của Quy chế về Trường giáo dưỡng phải có đủ các điều kiện sau:

- Người từ đủ 12 tuổi đến dưới 14 tuổi;
- Thực hiện hành vi có các dấu hiệu của một tội phạm nghiêm trọng quy định tại Bộ luật Hình sự. Tội phạm nghiêm trọng là tội phạm gây nguy hại lớn cho xã hội mà mức cao nhất của khung hình phạt đã được quy định trong Bộ luật Hình sự đối với tội ấy là trên năm năm tù, tù chung thân hoặc tử hình.

Đối với loại đối tượng này chỉ cần lần đầu tiên thực hiện hành vi có các dấu hiệu của một tội phạm nghiêm trọng, đã đủ điều kiện để lập ngay hồ sơ đưa vào trường giáo dưỡng.

b) Đối với những đối tượng đưa vào trường giáo dưỡng được quy định tại điểm b khoản 2 Điều 1 của Quy chế về Trường giáo dưỡng phải có đủ các điều kiện sau:

- Người từ đủ 12 tuổi đến dưới 16 tuổi;
- Thực hiện hành vi có các dấu hiệu của một tội phạm ít nghiêm trọng quy định tại Bộ luật Hình sự. Tội phạm ít nghiêm trọng là tội phạm mà mức cao nhất của khung hình phạt đối với tội phạm ấy là từ năm năm tù trở xuống.
- Đã được chính quyền và nhân dân địa phương giáo dục nhiều lần mà vẫn không chịu sửa chữa. Về điều kiện này cần được thực hiện thống nhất như sau:

Đã được Ủy ban nhân dân (sau đây viết tắt là UBND), cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, tổ chức xã hội, đơn vị dân cư cơ sở hoặc nhà trường giáo dục bằng một trong các hình thức như họp để kiểm điểm, phê bình, nhắc nhở (có biên bản), cảnh cáo, phạt tiền theo quy định của pháp luật hoặc đã áp dụng biện pháp giáo dục tại xã, phường, thị trấn theo Quy chế Giáo dục tại xã, phường, thị trấn, ban hành kèm theo Nghị định số 19/CP ngày 6/4/1996 của Chính phủ, nhưng vẫn không chịu sửa chữa, lại tiếp tục có hành vi vi phạm pháp luật.

c) Đối với những đối tượng đưa vào trường giáo dưỡng được quy định tại điểm c khoản 2 Điều 1 của Quy chế về Trường giáo dưỡng phải có đủ các điều kiện sau:

- Người từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi;

- Nhiều lần có hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực trật tự, an toàn xã hội.

- Đã được chính quyền và nhân dân địa phương giáo dục nhiều lần mà vẫn không chịu sửa chữa.

"Nhiều lần có hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực trật tự, an toàn xã hội và đã được chính quyền và nhân dân địa phương giáo dục nhiều lần mà vẫn không chịu sửa chữa" được thực hiện thống nhất như sau: ít nhất đã 2 lần được UBND, cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, tổ chức xã hội, đơn vị dân cư cơ sở hoặc nhà trường giáo dục bằng một trong các hình thức như tổ chức họp để kiểm điểm, phê bình, nhắc nhở (có biên bản), cảnh cáo, phạt tiền theo quy định của pháp luật hoặc đã bị áp dụng biện pháp giáo dục tại xã, phường, thị trấn theo Quy chế Giáo dục tại xã, phường, thị trấn mà nay vẫn không chịu sửa chữa, lại tiếp tục có hành vi vi phạm pháp luật.

Thời hạn để tính số lần có hành vi vi phạm của đối tượng phải căn cứ vào Điều 10 của Pháp lệnh Xử lý vi phạm hành chính.

Trường hợp người chưa thành niên đang phải chấp hành quyết định giáo dục tại xã, phường, thị trấn lại thực hiện hành vi vi phạm pháp luật được quy định tại khoản 2 Điều 1 của Quy chế về Trường giáo dưỡng, thì Công an cấp xã làm báo cáo đề nghị Chủ tịch UBND cấp xã và lập ngay hồ sơ đề nghị đưa vào trường giáo dưỡng trình cấp có thẩm quyền xét duyệt.

2. Khi lập hồ sơ đối tượng đưa vào trường giáo dưỡng cần chú ý các vấn đề sau:

- Khi xác định đối tượng để lập hồ sơ đưa vào trường giáo dưỡng phải căn cứ vào tính chất, mức độ vi phạm, những tình tiết giảm nhẹ, tăng nặng, độ tuổi, nhân thân, số lần vi phạm, hoàn cảnh gia đình của đối tượng.

- Không tiến hành lập hồ sơ những người chưa đủ 12 tuổi và từ đủ 18 tuổi trở lên để đưa vào trường giáo dưỡng.

- Thời điểm để tính độ tuổi đưa vào trường giáo dưỡng là ngày ký quyết định đưa vào trường giáo dưỡng. Trường hợp thời điểm người chưa thành niên thực hiện hành vi vi phạm pháp luật gần sát với thời điểm họ tròn 18 tuổi mà không kịp hoàn chỉnh thủ tục để ra quyết định đưa vào trường giáo dưỡng trước khi họ tròn 18 tuổi, nếu các hành vi đó đủ điều kiện đưa vào cơ sở giáo dục thì phải lập hồ sơ đưa vào cơ sở giáo dục theo đúng trình tự, thủ tục đã được quy định tại Quy chế về Cơ sở giáo dục ban hành kèm theo Nghị định số 32/CP ngày 14 tháng 4 năm 1997 của Chính phủ.

- Người có quyết định đưa vào trường giáo dưỡng bỏ trốn, nhưng khi bắt lại đã đủ 18 tuổi hoặc trên 18 tuổi thì cơ quan Công an cấp tỉnh nơi đã lập hồ sơ đề nghị đưa vào trường giáo dưỡng phải báo cáo Chủ tịch UBND cấp tỉnh đình chỉ việc chấp hành quyết định đưa vào trường giáo dưỡng, nếu đối tượng đủ điều kiện đưa vào cơ sở giáo dục thì lập hồ sơ theo đúng trình tự, thủ tục đã được quy định tại Quy chế về Cơ sở giáo dục để trình Chủ tịch UBND cấp tỉnh ra quyết định đưa vào cơ sở giáo dục.

- Căn cứ để xác định độ tuổi của đối tượng là giấy khai sinh. Nếu không có giấy khai sinh thì phải căn cứ vào sổ hộ khẩu, giấy chứng minh nhân dân, lý lịch hoặc các tài liệu khác có xác nhận của UBND xã, phường, thị trấn.

- Không áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào trường giáo dưỡng đối với người nước ngoài.

II - VỀ THỦ TỤC LẬP HỒ SƠ ĐƯA VÀO TRƯỜNG GIÁO DƯỠNG

1. Phân cấp và phân công trách nhiệm cho các đơn vị Công an giúp Chủ tịch UBND các cấp trong việc lập hồ sơ đề nghị đưa vào trường giáo dưỡng.

a) Công an xã, phường, thị trấn (sau đây viết tắt là Công an cấp xã):

- Thu thập tài liệu giúp Chủ tịch UBND xã, phường, thị trấn (sau đây viết tắt là UBND cấp xã) lập hồ sơ các đối tượng có nơi cư trú (nơi đăng ký nhân khẩu thường trú, đăng ký tạm trú hoặc sinh sống ở đó) gửi Chủ tịch UBND quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh (sau đây viết tắt là UBND cấp huyện).

- Đối với người không có nơi cư trú nhất định thì công an cấp xã nơi người đó có hình vi phạm pháp luật giúp Chủ tịch UBND cấp xã lập biên bản, hồ sơ gửi Chủ tịch UBND cấp huyện.

Công an cấp xã lập xong hồ sơ của đối tượng nào thì phải báo cáo ngay Chủ tịch UBND cấp xã để Chủ tịch UBND cấp xã làm văn bản trình Chủ tịch UBND cấp huyện, không được chờ tập hợp nhiều hồ sơ để trình theo từng đợt.

b) Công an quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh (sau đây viết tắt là Công an cấp huyện):

- Lực lượng Cảnh sát hình sự chủ trì phối hợp với lực lượng cảnh sát điều tra và các đơn vị khác có liên quan thẩm tra lại hồ sơ, làm báo cáo để Trưởng công an cấp huyện báo cáo Chủ tịch UBND cấp huyện.

- Đối với người không có nơi cư trú nhất định mà do các lực lượng nghiệp vụ của Công an cấp huyện phát hiện, lập biên bản vi phạm pháp luật thì Cảnh sát hình sự chủ trì phối hợp với các đơn vị có liên quan tiến hành xác minh, lập hồ sơ, làm báo cáo để Trưởng Công an cấp huyện báo cáo Chủ tịch UBND cấp huyện.

- Đối với người đang bị Đội Cảnh sát điều tra của Công an cấp huyện trực tiếp thụ lý trong các vụ án hình sự, qua điều tra thấy chưa đến mức phải truy cứu trách nhiệm hình sự, nhưng lại thuộc diện đối tượng quy định tại khoản 2 Điều 1 của Quy chế về Trường giáo dưỡng thì Đội Cảnh sát điều tra lập hồ sơ, làm báo cáo để Trưởng Công an cấp huyện báo cáo Chủ tịch UBND cấp huyện.

c) Công an tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (sau đây viết tắt là Công an cấp tỉnh):

- Phòng Cảnh sát hình sự chủ trì phối hợp với Phòng Cảnh sát điều tra và các đơn vị khác có liên quan giúp lãnh đạo Công an cấp tỉnh xem xét, thẩm tra lại hồ sơ đối tượng và giúp thường trực Hội đồng tư vấn chuẩn bị phiên họp Hội đồng; sao gửi các tài liệu cần thiết (bản tóm tắt lý lịch của người vi phạm, bản tóm tắt hành vi vi phạm, bản đề nghị đưa vào trường giáo dưỡng của Chủ tịch UBND cấp huyện) cho các thành viên của Hội đồng Tư vấn và đại diện của Viện kiểm sát nhân dân cấp tỉnh chậm nhất là bảy ngày trước khi họp Hội đồng; xem xét, đề xuất việc hoãn, miễn chấp hành quyết định đưa vào trường giáo dưỡng; chủ trì việc tổ chức đưa người vào trường giáo dưỡng và truy bắt đối tượng có lệnh truy bắt hành chính của Giám đốc Công an cấp tỉnh.

- Đối với người không có nơi cư trú nhất định do các Phòng nghiệp vụ của Công an cấp tỉnh phát hiện, lập biên bản vi phạm pháp luật, nếu thuộc diện đưa vào trường giáo dưỡng thì Phòng Cảnh sát hình sự chủ trì phối hợp với các phòng liên quan tiến hành xác minh, lập hồ sơ, báo cáo Giám đốc Công an cấp tỉnh để trình Chủ tịch UBND cấp tỉnh.

- Đối với người đang bị Phòng cảnh sát điều tra của Công an cấp tỉnh trực tiếp thụ lý trong các vụ án hình sự, qua điều tra thấy chưa đến mức phải truy cứu trách nhiệm hình sự, nhưng lại thuộc diện đối tượng quy định tại khoản 2 Điều 1 của Quy chế về Trường giáo dưỡng thì Phòng Cảnh sát điều tra chủ trì lập hồ sơ, phối hợp với phòng Cảnh sát hình sự báo cáo trình Giám đốc Công an cấp tỉnh để báo cáo Chủ tịch UBND cấp tỉnh.

2. Về hồ sơ đề nghị đưa vào trường giáo dưỡng

Hồ sơ đề nghị đưa vào trường giáo dưỡng gồm có:

- Bản tóm tắt lý lịch của người vi phạm;
- Tài liệu về các vi phạm pháp luật của người đó:
- + Đơn tố giác (nếu có);
- + Bản tự khai về hành vi vi phạm;
- + Biên bản ghi lời khai;
- + Biên bản vi phạm hành chính hoặc biên bản phạm pháp quả tang (nếu có);
- + Bản tóm tắt quá trình vi phạm và hành vi vi phạm lần cuối;
- + Tài liệu xác minh của cơ quan Công an;
- + Biên bản tạm giữ tang vật có liên quan đến việc vi phạm (nếu có).
- Các biện pháp giáo dục đã áp dụng:
- + Quyết định áp dụng biện pháp giáo dục tại xã, phường, thị trấn (nếu có);
- + Quyết định xử phạt vi phạm hành chính (nếu có);
- + Biên bản các cuộc họp kiểm điểm, giáo dục (nếu có).

Nhận xét của cơ quan Công an, ý kiến của Đoàn thanh niên và Hội phụ nữ, Ban bảo vệ và chăm sóc trẻ em ở cơ sở; của cha mẹ hoặc người giám hộ;

- Báo cáo, đề nghị của UBND cấp xã, huyện;
- Lệnh tạm giữ (nếu có).

3. Về Hội đồng tư vấn

Theo Điều 8 của Quy chế về Trường giáo dưỡng thì Hội đồng Tư vấn chỉ được thành lập ở cấp tỉnh. Ở cấp huyện, cấp xã không thành lập Hội đồng Tư vấn.

Chủ tịch UBND cấp tỉnh thành lập Hội đồng Tư vấn gồm 3 thành viên đại diện cho lãnh đạo Cơ quan Công an, Sở Tư pháp và Ủy ban Bảo vệ và chăm sóc trẻ em cấp tỉnh. Phó giám đốc Công an cấp tỉnh phụ trách Cảnh sát là thường trực Hội đồng Tư vấn. Thường trực Hội đồng Tư vấn phải chuẩn bị và chủ trì phiên họp. Phiên họp của Hội đồng Tư vấn có đại diện Viện Kiểm sát nhân dân cùng cấp tham dự, phát biểu ý kiến, nhưng không tham gia biểu quyết. Hội đồng Tư vấn họp xét duyệt và biểu quyết từng đối tượng đưa vào trường giáo dưỡng. Căn cứ vào ý kiến và đa số phiếu của các thành viên trong Hội đồng, thường trực Hội đồng Tư vấn kết luận về từng đối tượng. Phiên họp của Hội đồng tư vấn phải lập biên bản; trong biên bản phải ghi rõ ý kiến phát biểu của đại diện Viện Kiểm sát nhân dân. Phòng Cảnh sát hình sự có trách nhiệm giúp thường trực Hội đồng Tư vấn hoàn chỉnh hồ sơ, làm văn bản (có gửi kèm theo biên bản họp Hội đồng tư vấn) để thường trực Hội đồng Tư vấn duyệt và trình Chủ tịch UBND cấp tỉnh. Trong thời hạn mười ngày, kể từ ngày nhận được văn bản đề nghị của Hội đồng Tư vấn, Chủ tịch UBND cấp tỉnh phải xem xét và ra quyết định.

III - VỀ THI HÀNH QUYẾT ĐỊNH ĐƯA VÀO TRƯỜNG GIÁO DƯỠNG

Trong thời hạn năm ngày kể từ ngày nhận được quyết định của Chủ tịch UBND cấp tỉnh đưa vào trường giáo dưỡng, Phòng Cảnh sát hình sự giúp Giám đốc Công an cấp tỉnh tổ chức đưa người đó vào trường giáo dưỡng. Công an cấp tỉnh chỉ đạo và phối hợp với Công an cấp huyện, xã tổ chức đưa người đã có quyết định đưa vào trường giáo dưỡng đến nơi lưu giữ của Công an cấp tỉnh. Thực chất của việc lưu giữ là lưu lại Công an cấp tỉnh để làm các thủ tục cần thiết như lần tay, chụp ảnh, lập danh chỉ bản và chõr đưa vào trường giáo dưỡng. Giám đốc Công an cấp tỉnh ra quyết định lưu giữ người đã có quyết định đưa vào trường giáo dưỡng. Thời gian lưu giữ không được quá mười lăm ngày và được tính vào thời hạn chấp hành quyết định. Quyết định này được gửi kèm theo hồ sơ đưa vào trường giáo dưỡng để làm cơ sở tính thời hạn chấp hành quyết định.

Chế độ ăn, ở của người bị lưu giữ trong thời gian lưu giữ được hưởng như chế độ ăn, ở của học sinh trường giáo dưỡng. UBND cấp tỉnh có trách nhiệm cấp tiền ăn cho các đối tượng này. Để giải quyết những khó khăn tạm thời, đối với những địa phương chưa có nơi lưu giữ, Công an cấp tỉnh phải giành một số buồng trong trại tạm giam làm nơi lưu giữ những người có quyết định vào trường giáo dưỡng. Trước cửa buồng phải có biển "buồng lưu giữ hành chính" để phân biệt với tạm giữ, tạm giam theo thủ tục tố tụng hình sự; không được lưu giữ nam, nữ trong cùng một buồng.

Công an cấp tỉnh phải lập ngay kế hoạch, đề xuất với UBND cấp tỉnh cấp kinh phí, địa điểm để xây dựng nơi tạm giữ và lưu giữ hành chính.

IV - VỀ KHIẾU NẠI, TỐ CÁO

Theo quy định tại Điều 12 của Quy chế về Trường giáo dưỡng, trong thời hạn mười ngày, kể từ ngày nhận được quyết định đưa vào trường giáo dưỡng, người có quyết định đưa vào trường giáo dưỡng hoặc người đại diện hợp pháp của họ có quyền khiếu nại hoặc tố cáo về hành vi trái pháp luật của người có thẩm quyền trong việc lập hồ sơ và ra quyết định đưa vào trường giáo dưỡng với Chủ tịch UBND cấp tỉnh đã ra quyết định. Giải quyết việc khiếu nại, tố cáo được thực hiện theo Điều 89, Điều 90 của Pháp lệnh Xử lý vi phạm hành chính và các quy định khác của pháp luật về khiếu nại, tố cáo.

Trong trường hợp không đồng ý với quyết định giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND cấp tỉnh, người khiếu nại có quyền khiếu nại lên Bộ trưởng Bộ Nội vụ (nay là Bộ Công an). Trong thời hạn bốn mươi lăm ngày, kể từ ngày nhận được khiếu nại, Bộ trưởng Bộ Công an có trách nhiệm giải quyết khiếu nại và trả lời bằng văn bản cho người khiếu nại. Quyết định giải quyết khiếu nại của Bộ trưởng Bộ Công an là quyết định cuối cùng về mặt hành chính. Việc khiếu nại quyết định đưa vào trường giáo dưỡng không làm đình chỉ việc thi hành quyết định. Người có quyết định đưa vào trường giáo dưỡng vẫn phải đến trường. Nếu sau này việc khiếu nại của họ được giải quyết, quyết định đưa vào trường giáo dưỡng bị huỷ, thì người được đưa vào trường giáo dưỡng được trở về gia đình, về với cuộc sống cộng đồng, được khôi phục lại các quyền hợp pháp của họ.

Trường hợp người có quyết định đưa vào trường giáo dưỡng hoặc người đại diện hợp pháp của họ vẫn không đồng ý với quyết định giải quyết khiếu nại của Bộ trưởng Bộ Công an thì có thể khởi kiện tại Tòa án hành chính.

V- VỀ VIỆC HOÃN THI HÀNH QUYẾT ĐỊNH ĐƯA VÀO TRƯỜNG GIÁO DƯỠNG

1. Về việc hoãn thi hành quyết định đưa vào Trường giáo dưỡng

Theo khoản 1 Điều 15 của Quy chế về Trường giáo dưỡng, người có quyết định đưa vào trường giáo dưỡng được hoãn thi hành quyết định khi có một trong những lý do sau đây:

a) Đang ốm nặng có chứng nhận của bệnh viện từ cấp huyện trở lên;